

Εκείνο το πρωϊνό της 27ης Αυγούστου 1922, στην άλλοτε ακμάζουσα Σμύρνη, τα πυκνά σύννεφα της αναμενόμενης καταστροφής ολοένα και περισσότερο πύκνωναν. Οι Τσέτες ήταν έτοιμοι να μπουν στην πόλη με έναν και μόνο σκοπό: Να εξολοθρεύσουν τους... γκιαούρηδες, να τους αφανίσουν από την ιερή πόλη τους, να κάψουν τα σπίτια τους, την ιστορία τους, τον πολιτισμό τους, και να απαλλαγούν διά παντός από αυτούς!

Πολλοί κατέφυγαν στον ιερό ναό της Αγίας Φωτεινής για να πέμψουν ικεσίες στον ύψιστο και τους λυπηθεί, ενώ ο μητροπολίτης Χρυσόστομος κάνει το τελευταίο του κήρυγμα ενθαρρύνοντας το ποίμνιό του: «Η θεία πρόνοια δοκιμάζει την πίστιν, το θάρρος και την υπομονήν μας. Προσεύχεσθε και θα παρέλθῃ το ποτήριον τούτο. Θα ίδωμεν πάλιν καλὰς ημέρας και ευλογήσωμεν τον Θεόν. Θαρρεείτε ως εμπρέπει εις καλούς χριστιανούς».

Η εκκλησία μας έδωσε ιεράρχες που όχι μόνο αποδείχθηκαν αντάξιοι της αποστολής τους, αλλά έδειξαν και το μεγαλείο της ψυχής τους, την γενναιότητα και την πίστη τους στα ύψιστα ιδανικά της πατρίδος και της πίστεως. Ήταν σωστοί ποιμένες του λαού. Αγωνίστηκαν για την πατρίδα και δεν δίστασαν να δώσουν και αυτήν ακόμα την ζωή τους, όπως ο μητροπολίτης Σμύρνης Χρυσόστομος Καλαφάτης.

Γεννήθηκε στην Τρίγλια της Προποντίδας, σπούδασε στη Θεολογική Σχολή της Χάλκης, χειροτονήθηκε πρεσβύτερος το 1897 και μητροπολίτης Δράμας το 1902, σε ηλικία μόλις 35 ετών. Οι αγώνες του για τον ελληνισμό ενόχλησαν τον σουλτάνο, ο οποίος διέταξε να τον εξορίσουν, και ο πατριάρχης Ιωακείμ μετά την εξορία τον διόρισε μητροπολίτη Σμύρνης.

Όταν στις 2 Μαΐου 1919, γονατιστός και με δάκρυα στα μάτια, ευλογούσε τις ελληνικές σημαίες και υποδεχόταν τους ελευθερωτές, τίποτε δεν προμήνυε την καταστρεπτική θύελλα που θα ερχόταν.

Και ήλθε το θέρος του '22. Οι Μεγάλες Δυνάμεις προτείνουν ελληνοτουρκική ανακωχή με παραχώρηση της Ανατολικής Θράκης στην Ελλάδα και εκκένωση της Μικράς Ασίας από τους Έλληνες. Ο Χρυσόστομος αρνείται τέτοια λύση. Γράφει στους ξένους ηγέτες και στον Πάπα για συμπαράσταση, αλλά ουδείς ανταποκρίνεται.

Κι ενώ οι Έλληνες προσπαθούν να φύγουν με κάθε μέσο, ο Χρυσόστομος παραμένει στον μητροπολιτικό ναό, στην εκκλησιά της Αγίας Φωτεινής, και μοιράζει τρόφιμα –όσα έχει– για τους πεινασμένους και τους κυνηγημένους. Όλοι φεύγουν, ακόμα και ο δυνάστης των Ελλήνων και του ίδιου του Χρυσόστομου, ο ύπατος αρμοστής Αριστείδης Στεργιάδης, ο ιεράρχης όμως περιμένει καρτερικά το θέλημα του Θεού αποποιούμενος κάθε πρόταση να φύγει.

Στρατιωτικό απόσπασμα τον συλλαμβάνει και τον φυλακίζει με την κατηγορία της εσχάτης προδοσίας. Ο ίδιος ο Νουρεντίν πασάς τον χαστουκίζει και τον παραδίδει στον όχλο. Τον χτυπούν με ρόπαλα, του ξεριζώνουν την γενειάδα, του βγάζουν τα μάτια, και αφού τον σέρνουν σιδηροδέσμιο στους τουρκομαχαλάδες, του κόβουν το κεφάλι πριν πεθάνει... Έτσι ο Σμύρνης Χρυσόστομος ενεγράφη στη χορεία των μαρτύρων...

Πηγή: pontos-news.gr/ Τάσος Κ. Κοντογιαννίδης